Lietas Nr. C12233314
Lietas arhīva Nr. C-0781-15/11

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2015.gada 7.septembrī
Daugavpilī

Daugavpils tiesas tiesnese V.Lāčplēse
ar sekretāri I.Dreli,
tulci Z.Bidzāni
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. D/ maza apmēra prasībā pret /pers. E/ par naudas piedziņu.

A p r a k s t o

/pers. D/ vērsās tiesā Civilprocesa likuma 30.^{3}nodaļas kārtībā ar maza apmēra prasību pret /pers. E/ par naudas piedziņu. Prasītāja norādīja, ka 2011.gada 18.maijā no sava norēķinu konta pārskaitīja atbildētājam 450 LVL (jeb 640,29 EUR), savukārt 2011.gada 10.jūnijā, pamatojoties uz noslēgto vienošanos, /pers. F/ atbildētājam ieskaitīja 150 LVL (jeb 213,43 EUR). Šis summas bija paredzētas vibroplātnes betona maisījuma blietēšanai un dziļumvibratora betona maisījuma blietēšanai iegādei, kurus saskaņā ar pušu mutiski noslēgtu vienošanos atbildētājs apsolīja pārdot prasītājai un piegādāt, bet prasītāja samaksāja par šiem pakalpojumiem kopā 600 EUR (jeb 853,72 EUR). Pēc atbildētāja lūguma šie maksājumi veikti, par to mērķi norādot konta papildināšanu; šo prasību atbildētājs izteicis kā darījuma izpildei nepieciešamu nosacījumu, kas prasītājai nav licis aizdomāties par atbildētāja rīcības likumību.

2011.gada 1.jūlijā ap plkst.17.40 atbildētājs ar darba mašīnu (baltu mikroautobusu ar SIA „CT NOMA" logotipu) atbrauca uz prasītājas dēla /pers. G/ vasarnīcu Olaines novada Olaines pagastā, dārzkopības kooperatīvā „Straume" un atveda norunāto iekārtu. Darba rīku nodošana-pieņemšana notika starp atbildētāju un prasītājas dēlu, viņa sievas /pers. F/ un sievastēva /pers. H/, kā arī ģimenes drauga /pers. I/ klātbūtnē. Pieņemtie rīki tika uzstādīti un ieslēgti uz neilgu laiku, kurā nebija iespējams objektīvi izvērtēt to darba kārtību un atbilstību noteiktajām prasībām un parametriem, tomēr atbildētāja klātbūtnē no vibroplātnes izšāvās kāda no svarīgām detaļām, pēc kā vibroplātne pārtrauca darboties. Uz to atbildētājs norādīja, ka nedēļas laikā viņš vai kāds cits viņa kolēģis atbrauks un izlabos bojājumu, kā arī atvedīs nepieciešamo dokumentāciju, kuras nebija līdzi. Pēc darba rīku rūpīgas pārbaudes, kad atbildētājs jau bija aizbraucis, tika konstatēts, ka darba rīki nav atbilstošā komplektācijā.

Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka atbildētājs neizpildīja apsolīto, prasītāja nolēmusi anulēt darījumu un lūdza atbildētāju atgriezt par nekvalitatīvām ierīcēm samaksāto naudu. Ierīces tika atdotas atbildētājam, aizvedot tās uz Daugavpili, atbilstoši ar atbildētāju panāktajai vienošanās. Darba rīku nodošana notika 2011.gada 10.jūlijā ap plkst.23.20 pie mājas Nr./adrese/, /pers. F/ un /pers. H/ klātbūtnē.

Atbildētājs ir apsolījis atdot naudu, bet apsolīto neizpildīja, tādēļ prasītāja vērsās ar iesniegumu policijā, taču tika pieņemts lēmums atteikt uzsākt kriminālprocesu ar norādi, ka strīdi par civiltiesisku darījumu nepienācīgu izpildi risināmi Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Prasītāja norādīja, ka Civillikuma izpratnē līgumu var noslēgt mutiski vai ar konkludentām darbībām, un no atbildētāja rīcības un ar veiktiem maksājumiem ir acīmredzams, ka starp pusēm tika noslēgts līgums. Tā kā atbildētājs nav pienācīgā kārtā izpildījis savas saistības, prasītāja vairs nav ieinteresēta līguma izpildīšanā un vienpusēji atkāpās no noslēgtā līguma, un pieprasa atbildētājam atmaksāt par iekārtām samaksātos 853,72 EUR, kas atbilst 600 LVL.

Prasītāja lūdza piedzīt no atbildētāja galveno parādu 853,72 EUR, kā arī tiesas izdevumus: valsts nodevu 128,06 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,11 EUR un kancelejas nodevu 8,54 EUR par liecinieku uzaicināšanu.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1425., 1594., 1590., 2022., 2027.pantu, 2040.panta otro un ceturto daļu.

Prasības pieteikuma noraksts nosūtīts atbildētājam uz viņa deklarētās dzīvesvietas adresi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta un 56.panta noteikumiem, nosakot atbildētājiem termiņu paskaidrojuma iesniegšanai. Ne tiesneses noteiktajā termiņā, ne līdz lietas izskatīšanas dienai atbildētājs nav iesniedzis tiesai paskaidrojumu par prasību. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Prasītāja lūdza izskatīt lietu mutvārdu procesā tiesas sēdē, tādēļ lieta tika nolikta izskatīšanai tiesas sēdē, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{26}pantā noteiktajam.

Tiesas sēdē prasītājas pilnvarots pārstāvis zvērināts advokāts V.Andrejevs prasību uzturēja pēc prasības pieteikumā izklāstītajiem motīviem, tiesai paskaidroja, ka nauda nav atdota un joprojām ir pie atbildētāja bez likumīga pamata. Uzsvēra, ka atbildētājs nav cēlis iebildumus, un lūdza apmierināt prasību.

Atbildētājs tiesas sēdē neieradās, par lietas izskatīšanas laiku un vietu viņam bija savlaicīgi paziņots pienācīgā kārtā, nosūtot pavēsti ierakstītā vēstulē uz prasītāja norādīto adresi. Tiesas paziņojumi ir atsūtīti tiesai atpakaļ ar Latvijas Pasta atzīmi, ka beidzies glabāšanas laiks. Ielūkojoties Iedzīvotāju reģistra personu datu pārlūkā, tiesnese ir konstatējusi, ka prasītāja norādītā adrese ir atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adrese. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otro daļu, tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē. Tiesas rīcībā Ņemot vērā, ka tiesas paziņojumi, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta pirmajā un piektajā daļā noteiktajam, tika nosūtīti atbildētājam ierakstītās vēstulēs uz viņa deklarēto dzīvesvietu, uzskatāms, ka atbildētājam ir pienācīgā kārtā paziņots par lietas izskatīšanu.

Atbildētājs nav paziņojis tiesai par savas neierašanās iemeslu un nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu, tādēļ tiesa atzina par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes.

M o t ī v u d

Iepazinusies ar prasības pieteikumu, uzklausījusi prasītājas pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē, novērtējusi tos kopsakarībā ar lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem un liecinieku /pers. I/ un /pers. H/ liecībām, tiesa secina, ka prasība ir apmierināma turpmāk izklāstīto apsvērumu dēļ.

Prasītāja norādīja, ka starp viņu un atbildētāju noslēgts mutisks līgums, neprecizējot līguma juridisko dabu. No prasības pieteikuma un prasītājas pārstāvja paskaidrojumiem tiesas sēdē izriet, ka puses vienojās par iekārtu (vibroplātnes un dziļumvibratora) pārdošanu un piegādāšanu prasītājai par norunātu samaksu. Prasītāja sava prasījuma pamatojumam norādījusi uz Civillikuma 2022., 2027. un 2040.pantu, kas attiecas uz tiesiskajām attiecībām no pirkuma līguma, tādēļ tiesa secina, ka prasītāja šo darījumu uzskata par pirkuma līgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 2002.pantu, pirkums ir līgums, ar ko viena puse apsola otrai par norunātas naudas summas samaksu atdot zināmu lietu vai tiesību.

Saskaņā ar Civillikuma 1473.pantu, tiesiska darījuma forma atkarājas no lietas dalībnieku ieskata, izņemot likumā tieši norādītus gadījumus. Likums neprasa īpašu formu pirkuma līgumam. Savukārt Civillikuma 1512.pants noteic, ka pie katra saistību līguma būtības pieder vienas puses apsolījums un tā pieņemšana no otras puses (vienpusējs līgums), vai savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm (divpusējs vai vairākpusējs līgums).

Prasītāja norādīja, ka ir samaksājusi atbildētājam par iekārtu pirkumu norunāto summu 600 LVL jeb 853,72 EUR, pārrēķinot summu atbilstoši *Euro* ieviešanas likuma 3.panta trešās daļas un 4.panta pirmajā un otrajā daļā noteiktajam, un iesniedza tiesai AS „Citadele banka" debeta paziņojumu, saskaņā ar kuru no prasītājas konta 2011.gada 19.maijā pārskaitīta summa 450 LVL, saņēmējs norādīts /pers. E/, maksājuma mērķis: konta papildināšana. Bez tam prasības pieteikumam pievienota AS „Swedbank" kvitējums par naudas iemaksu, saskaņā ar kuru /pers. F/ 2011.gada 10.jūnijā ir iemaksājusi kontā LV74HABA0551006582851 naudas summu 150 LVL, saņēmējs norādīts /pers. E/, maksājuma mērķis: konta papildināšana. No prasības pieteikuma un tam pievienotās 2011.gada 8.jūnija vienošanās izriet, ka /pers. F/ šo maksājumu uz atbildētāja norēķinu kontu veikusi prasītājas uzdevumā kā samaksu par celtniecības tehniku, kuru /pers. E/ solās piegādāt par samaksu prasītājai. Prasītāja norādīja, ka tā bija samaksa par pirkumu, un maksājuma mērķis – konta papildināšana – norādīts pēc atbildētāja lūguma. Atbildētājs nav apstrīdējis ne naudas saņemšanu, ne arī prasītājas norādīto maksājumu mērķi, t.i., ka šie maksājumi bija maksa par pirkumu. Tiesai nav iesniegti pierādījumi, ka starp prasītāju un atbildētāju būtu pastāvējušas kādas citas tiesiskas attiecības, kas būtu par pamatu atbildētāja konta papildināšanai.

Prasītāja norādīja, ka atbildētājs piegādāja viņas iegādātās celtniecības iekārtas viņas norādītajā vietā (vasarnīcā Olaines pagastā), un šo prasītājas norādīto faktu apstiprināja liecinieki /pers. I/ un /pers. H/, no kuru liecībām izriet, ka iekārtas tika piegādātas, un tās piegādāja atbildētājs. Arī šo prasītājas norādīto faktu atbildētājs nav apstrīdējis.

Ņemot vērā, ka abas puses ir pieņēmušas savstarpēju apsolījumu un vienojušās par būtiskām darījuma sastāvdaļām (pirkuma priekšmetu un pirkuma maksu), tiesa secina, ka starp pusēm tika noslēgts pirkuma līgums, un pušu tiesiskās attiecības apspriežamas no tām likuma normām, kas regulē šādas attiecības.

Civillikuma 2040.panta 2.punktā noteikts, ka izņēmuma veidā pirkuma līgumu var atcelt vienai pusei prasot pirktās lietas trūkumu dēļ. Savukārt šā likuma 2041.pants paredz, ka abām pusēm vienojoties var atcelt katru pirkuma līgumu, kā pirms, tā arī pēc tā izpildīšanas, izņemot tikai gadījumus, kad ar to aizskartu trešo personu iegūtās tiesības.

Prasītāja norādīja, ka pirkuma priekšmets – celtniecības iekārtas – nebija darba kārtībā, jo pārbaudot tās uzreiz pēc to piegādes, pēc iekārtas ieslēgšanas izšāvās iekārtas detaļa, un iekārta pārstāja darboties. Šo faktu apstiprināja arī liecinieki /pers. I/ un /pers. H/ savās liecībās tiesas sēdē. No prasības pieteikuma, prasītājas pārstāvja paskaidrojumiem tiesas sēdē un liecinieku liecībām izriet, ka atbildētājs apņēmies novērst iekārtas trūkumus un to salabot, taču to neizdarīja.

Saskaņā ar Civillikuma 2041.pantu, atceļot jau izpildītu līgumu, katrai pusei jāatdod otrai tas, ko tā izpildījusi, vai par to jāatlīdzina.

No prasības pieteikuma un prasītājas pārstāvja paskaidrojumiem tiesas sēdē izriet, ka prasītāja ir atdevusi atbildētājam nopirktās iekārtas un atbildētājs tās saņēmis. Šo faktu apstiprina liecinieku liecības. Tādējādi secināms, ka puses vienojās par izpildīta pirkuma līguma atcelšanu, un atbildētājam, saņemot atpakaļ pirkuma priekšmetu, bija pienākums atmaksāt prasītājai viņas samaksāto pirkuma maksu.

Prasītāja norādīja, ka atbildētājs apsolījies atmaksāt naudu, taču to nav izdarījis.

Saskaņā ar Civillikuma 1811.pantu, katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstoša parādnieka saistība, t.i., nolīdzinot parādu.

Atbildētājs nav apstrīdējis prasību pēc būtības, un tiesai nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs būtu atdevis prasītājai samaksāto pirkuma maksu 600 LVL līdz prasības celšanai tiesā vai līdz lietas izskatīšanas dienai. Tādēļ tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītājas labā piedzenams parāds (saņemtā pirkuma maksa, kuru viņam bija pienākums atmaksāt prasītājai pēc pirkuma līguma atcelšanas) 600 LVL jeb 853,72 EUR apmērā.

Vienlaikus atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas noteikumiem, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami arī prasītājas samaksātie tiesas izdevumi, t.i., valsts nodeva 128,06 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,11 EUR apmērā, kā arī kancelejas nodevu 8,54 EUR apmērā, pavisam 143,71 EUR.

R e z o l u t ī

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5., 7.-15., 92., 93., 97., 187.-195., 204.^{1}, 250.^{26}pantu, 41.panta pirmo daļu, tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. D/ prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. D/, personas kods /personas kods/, parādu 853,72 EUR (astoņi simti piecdesmit trīs *euro* 72 centi) apmērā un tiesas izdevumus 143,71 EUR (viens simts četrdesmit trīs *euro* 71 cents) apmērā, pavisam **997,43 EUR** (deviņi simti deviņdesmit septiņi *euro* 43 centi).

Noteikt /pers.E/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas. Apelācijas sūdzība iesniedzama Daugavpils tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums 2015.gada 21.septembris.

Tiesnese /paraksts/